

בש"פ 3303/15 - מדינת ישראל נגד מיכאל פרץ

בית המשפט העליון

בש"פ 3303/15

לפני: כבוד השופט א' שהם

העוררת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: מיכאל פרץ

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע, מיום 11.5.2015, במ"ת 3758-03-15, שניתנה על ידי כב' השופט נ' אבו-טהה

תאריך הישיבה: כ"ה באייר התשע"ה (14.5.2015)

בשם העוררת: עו"ד אייל כהן; עו"ד מורן גז

בשם המשיב: עו"ד שי ברגר

החלטה

1. לפניי ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט נ' אבו טהה), בגדרה הוחלט לשחרר את המשיב ממעצר, בתנאים מגבילים.

רקע והליכים קודמים

2. נגד המשיב הוגש כתב אישום מתוקן לבית המשפט המחוזי בבאר שבע, המייחס לו 12 אישומים. בחלק הכללי של כתב האישום צוין, כי ארגון "החמאס" הוכרז כארגון טרור, וכן פורט הנוהל להעברת סחורות לרצועת עזה (להלן: הרצועה), מכוחו קיימת הבחנה בין סחורה הדורשת "תיאום בלבד", לסחורה "מפוקחת" הדורשת "היתר" לשם הכנסתה לרצועה. הסחורה נבדקת בצידו הישראלי של מעבר "כרם שלום" (להלן: המעבר), ומועמסת על משאיות עזתיות, המכניסות אותה לרצועה. עוד צוין, בין היתר, כי המשיב, תושב היישוב מבטחים שבעוטף עזה, עסק במועד הרלוונטי לכתב האישום, במסחר, אריזה ושינוע של סחורות לרצועה. במסגרת עבודתו, קיבל המשיב פניות מסוחרים עזתיים, לצורך העברת סחורות מן הארץ לרצועה. לשם כך, דאג, בעצמו או בסיוע אחרים, לארגן את הובלת הסחורה המבוקשת למחסניו; לפריקתה ולהעברתה של הסחורה; להעמסתה על משטחים במשאיות שחלקן בבעלותו; ולהובלת הסחורה למעבר, לשם הכנסתה לרצועת עזה.
3. באישום הראשון נאמר, כי אוסמה זוערוב הינו סוחר, תושב רצועת עזה (להלן: אוסמה), המספק סחורות לחמאס, וככזה הוא מנוע בטחוני מלסחור עם גורמים מישראל. על מנת להמשיך בפעילותו זו, השתמש אוסמה בחברות "קש", וקשר קשר עם סוחרים תושבי הרצועה. המשיב, אשר סחר בעבר עם אוסמה, שמע ממנו ומבא-כוחו, מגורם משטרתי, וכן ממנהל המעבר, כי הרשויות מייחסות לאוסמה שיתוף פעולה עם החמאס. על אף האמור, קשר המשיב קשר עם אוסמה ועם אחרים, במטרה להמשיך ולסחור עמו. בהמשך, הזמין אוסמה באמצעות חברת "קש", סחורות משלוש חברות ישראליות, בבעלותם ובניהולם של יורם אלון (להלן: יורם) וציון בן חמו (להלן: ציון). במסגרת הקשר ולשם קידומו, העבירו יורם וציון את הסחורות המוזמנות לסוחרים, ובין היתר למשיב, וזאת לאחר שהוציאו חשבוניות על שם אחרים, לרבות על שמו של המשיב, במטרה להסוות מפני רשויות הבטחון את העובדה כי הסחורה מיועדת לאוסמה. עוד נטען, כי המשיב נהג לפרוק את המכולות במחסנו שבמושב מבטחים, להעמיס את תכולתן על גבי משטחים, ולהעביר באופן זה את הסחורות, על גבי משאיות, למעבר. בתמורה לשינוע הסחורות, קיבל המשיב מאוסמה, באמצעות מתווכים, כסף מזומן, בדולרים אמריקאים.
- בהמשך לאמור לעיל, סיכמו המשיב ואוסמה, כי המשיב ישנע עבור אוסמה מספר משלוחי צינורות, תוך שהוא יודע, כאפשרות קרובה לוודאי, כי אלה ישמשו את החמאס לצורך מלחמתו בישראל. בנוסף, במסגרת הקשר, ובסמיכות זמנים למבצע "צוק איתן", מכר אוסמה לחמאס לוחות ברזל, אשר הועברו על-ידי אדם אחר שהתקשר עם אוסמה, לצורך הכנת דלתות למוצבי אימונים של החמאס. עוד צוין בכתב האישום, כי המשיב שינע, במספר הזדמנויות נוספות, משלוחי צינורות, וקיבל עבור כל הובלה תשלום בסך של 2,000 ₪. בהתאם לכך, יוחסו למשיב העבירות הבאות: קשירת קשר לסיוע לאויב במלחמה, לפי סעיפים 92 ו-99, לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: חוק העונשין); סיוע לאויב במלחמה, לפי סעיף 99 לחוק העונשין; מגע עם סוכן חוץ, לפי סעיף 144 לחוק העונשין; קשירת קשר לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין; קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין; וכן, פעולה אסורה ברכוש טרור, לפי סעיף 8 לחוק איסור מימון טרור, התשס"ה - 2005 (להלן: חוק איסור מימון טרור).
4. מהאישום השני עולה, כי במסגרת הקשר המפורט באישום הראשון, שינע המשיב עבור אוסמה, בחמש הזדמנויות שונות, משלוחי זוויות מגולוונות, ועמודי גדר, במשקל של כ-160 טון, ובשווי כולל של כ-276,000 ₪, בתמורה ל-2000 ₪, עבור כל הובלה.

לפיכך, יוחסו למשיב עבירות של סיוע לאויב במלחמה, לפי סעיף 99 לחוק העונשין; פעולה אסורה ברכוש טרור, לפי סעיף 9(א)(1) לחוק איסור מימון טרור; וקבלת דבר במרמה, לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין.

5. באישום השלישי, מסופר כיצד פעל המשיב להעברת סחורות לאוסמה, אשר נותרו במחסניו עד ליום מעצרו. בנוסף, צוין בכתב האישום, כיצד קשר המשיב קשר עם אוסמה להסלקתן של סחורות, המהוות ציוד דו שימושי מפוקח, אשר אינן מותרות בכניסה לרצועה, באמצעות סחורה שכניסתה לרצועה מותרת. בהתאם לכך, יוחסו למשיב 3 עבירות של סיוע לאויב במלחמה, לפי סעיף 99 לחוק העונשין; 3 עבירות של פעולה אסורה ברכוש טרור, לפי סעיף 9(א)(1) לחוק איסור מימון טרור; וקבלת דבר במרמה, לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין.

6. האישום הרביעי נוגע לניסיונו של המשיב, אשר לא צלח, להעביר לאוסמה שתי מכולות שהכילו ברזל מרובע מבוקע. במסגרת אישום זה, יוחסו למשיב 3 עבירות של סיוע לאויב במלחמה, לפי סעיף 99 לחוק העונשין; 3 עבירות של פעולה אסורה ברכוש טרור, לפי סעיף 9(א)(1) לחוק איסור מימון טרור; וקבלת דבר במרמה, לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין.

7. באישום החמישי פורט כיצד העביר המשיב לאוסמה, בחמש הזדמנויות שונות, פח במשקל 50 טון, בתמורה ל-2000 ₪, עבור כל הובלה. בגין אישום זה יוחסו למשיב עבירות של: סיוע לאויב במלחמה, לפי סעיף 99 לחוק העונשין; פעולה אסורה ברכוש טרור, לפי סעיף 8 לחוק איסור מימון טרור; וקבלת דבר במרמה, לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין.

8. האישום השישי מתייחס לקשרי מסחר שניהל המשיב, החל משנת 2012, באמצעות הטלפון, עם סוחר עזתי בשם אכרם יאסין (להלן: יאסין), אשר במסגרתם השכיר המשיב ליאסין, מחסן בישוב מבטחים, בתמורה ל-10,000 ₪ בחודש. עוד מסופר, כי בשנת 2014, התקשר המשיב עם יאסין ועם סוחר נוסף, על מנת להעביר לרצועה, באופן מתוחכם, פרופילי אלומיניום האסורים בהכנסה לשטחי רצועה, ללא קבלת היתר. ניסיון זה סוכל על ידי הבודקים במעבר, וזאת, בין היתר, נוכח העובדה כי לא צורף לסחורה אישור מתאים, הדרוש מכוח צו הפיקוח על יצוא בטחוני. בגין אישום זה, יוחסו למשיב עבירות של: קשירת קשר לעוון (העברת חומר ללא רישיון), לפי סעיף 499(א)(2) לחוק העונשין; קשירת קשר לפשע (קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות), לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין; ניסיון להעברת חומר דו שימושי ללא רישיון, לפי סעיף 20 לחוק הפיקוח על יצוא בטחוני, התשס"ד - 2007 (להלן: חוק הפיקוח), בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין; וניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין.

9. האישום השביעי עניינו בניסיונו של המשיב להעביר לשטחי הרצועה חלקי גנרטור האסורים בהכנסה ללא היתר, תוך שהמשיב מסליקם בתוך סחורה מותרת. ניסיון זה סוכל על ידי הבודקים במעבר, וזאת, בין היתר, נוכח העובדה כי לא צורף לסחורה אישור מתאים, הדרוש מכוח צו הפיקוח על יצוא בטחוני. בגין אישום זה יוחסו למשיב עבירות של: קשירת קשר לעוון (העברת חומר ללא רישיון), לפי סעיף 499(א)(2) לחוק העונשין; קשירת קשר לפשע (קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות), לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין; ניסיון להעברת חומר דו שימושי ללא רישיון, לפי סעיף 20 לחוק הפיקוח, בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין; וניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין.

10. באישום השמיני פורט כיצד ניסה המשיב להעביר לרצועה 4-5 משטחי מכונות קפה, שכניסתם לרצועה לא תואמה, תוך שהמשיב מסליקם בתוך סחורה מותרת. ניסיון זה סוכל על ידי הבודקים במעבר, וזאת, בין היתר, נוכח העובדה כי לא לווה לסחורה אישור מתאים, הדרוש מכוח צו הפיקוח על יצוא בטחוני. בהתאם לכך, יוחסו למשיב עבירות של: קשירת קשר לפשע (קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות), לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין; וניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין.
11. באישום התשיעי נטען, כי חלק מן העבירות בהן הואשם המשיב, מהוות גם עבירות מקור לפי החוק לאיסור הלבנת הון, התש"ס - 2000 (להלן: החוק לאיסור הלבנת הון). עוד עולה מכתב האישום, כי כתוצאה מביצוע העבירות הבטחוניות, צבר המשיב הכנסות רבות, ובכלל זאת, מדובר בשכר עבירה בדמות הזכות לרשום הוצאות פיקטיביות בספריו, בגין עסקאות שבוצעו בין אוסמה ליורם, בסך של 349,958 ₪. עוד נטען, כי שכר העבירה הוסווה כהוצאה לגיטימית בספריו של המשיב. נטען בנוסף, כי המשיב ביצע פעולות ברכוש אסור, בהיקף של 516,000 ₪, כמפורט באישומים השני והשלישי. בהתאם לכך, יוחסה למשיב עבירה של הלבנת הון, לפי סעיף 3(א) לחוק לאיסור הלבנת הון.
12. עניינם של אישומים 10 ו-11 הוא בעבירות מע"מ ומס הכנסה. עולה מכתב האישום, כי נגד נכסי המשיב ניתן צו כינוס, ביום 9.2.2011, וכי נכון למועדים הרלוונטיים לכתב האישום, המשיב היה מצוי בהליכי פשיטת רגל. חרף זאת, המשיב המשיך לנהל את עסקיו, עד ליום מעצרו, תוך התעלמות מהליכי פשיטת הרגל, וזאת באמצעות עוסק מורשה על שם אביו, רפאל פרץ, תוך הוצאת חשבוניות כוזבות. לפיכך, יוחסו למשיב העבירות הבאות: ניהול פנקסי חשבונות תוך סטייה מהותית מן ההוראות, לפי סעיף 117(א)(7) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו - 1975 (להלן: חוק המע"מ), ולפי סעיף 216(5) לפקודת מס הכנסה, התשכ"ג - 1963 (להלן: פקודת מס הכנסה); 32 עבירות של הכנסה, ניהול, או הרשאה להכין, או לנהל פנקסי חשבונות כוזבים, או רשומות אחרות כוזבות, לפי סעיף 117(ב)(6) לחוק המע"מ, ולפי סעיף 22(4) לפקודת מס הכנסה; 18 עבירות של הוצאת חשבונית מס, או מסמך הנחזה כחשבונית מס, מבלי שנעשה או נתחייב לעשות עסקה לגביה הוצאה החשבונית או המסמך האמור, במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס, לפי סעיף 117(ב)(3) לחוק המע"מ, ביחד עם סעיף 117(ב)(2) לחוק המע"מ; 49 עבירות של פעולה במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שאותו אדם חייב בו, לפי סעיף 117(ב)(1) לחוק המע"מ; וניכוי מס תשומות מבלי שיש לגביו מסמך, כאמור בסעיף 38 לחוק המע"מ, מתוך מטרה להתחמק או להשתמש מתשלום מס, לפי סעיף 118(ב)(5) לחוק המע"מ.
13. האישום ה-12 והאחרון, עוסק בהונאת נושים. נטען בכתב האישום, כי בהיותו בהליכי פשיטת רגל, צבר המשיב הכנסות בסך של למעלה מ-5.9 מיליון ₪, עליהן לא דיווח לנאמן או לכונס הנכסים הרשמי. עוד נטען, כי המשיב העביר את עסקיו ורכושו על שם אביו, ללא תמורה, על מנת להונות את נושיו. באופן דומה, העביר המשיב על שם בנו, ללא תמורה, ארבע משאיות. לצד זאת, עשה המשיב פעולות נוספות על מנת להונות את נושיו, תוך ביצוע פעולות אסורות ברכוש במטרה להסתיר את מקורו. במסגרת אישום זה, יוחסו למשיב עבירות של: אי גילוי נכסים, לפי סעיף 216(1) לפקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], התש"ס - 1980 (להלן: פקודת פשיטת הרגל); אי מסירת מסמכים לנאמן, לפי סעיף 216(3) לפקודת פשיטת הרגל; העלמת נכסים, לפי סעיף 216(4) לפקודת פשיטת הרגל; סילוק נכסים במרמה, לפי סעיף 216(5) לפקודת פשיטת הרגל; השמטת דברים מהודעה, לפי סעיף 216(6) לפקודת פשיטת הרגל; הונאת נושים, לפי סעיף 439(א) לחוק העונשין; הונאת נושים, לפי סעיף 439(ב) לחוק העונשין; ואיסור הלבנת הון, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון.

הליכי המעצר

14. במקביל להגשת כתב האישום, הוגשה לבית המשפט המחוזי בבאר שבע, בקשה להורות על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו (מ"ת - 3758-03-15). ביום 25.3.2015, התקיים דיון בעניינו של המשיב, ובמסגרתו הסכים בא-כוחו של המשיב, כי ברשות המאשימה ישנן ראיות לכאורה להוכחת האשמה, וכי קיימת בעניינו של המשיב עילת מעצר. עם זאת, טען בא-כוח המשיב, כי קיימת חולשה בעוצמת הראיות, הן במישור העובדתי והן במישור המשפטי. בתום הדיון, הורה בית משפט קמא, לשירות המבחן להכין תסקיר מעצר בעניינו של המשיב. המשך הדיון בשאלת היתכנותה של חלופת מעצר נקבע ליום 27.4.2015.

15. ביום 24.8.2014, הוגש לבית המשפט המחוזי בירושלים תסקיר מעצר בעניינו של המשיב. שירות המבחן התרשם, כי "בעתות מצוקה [המשיב] אינו נעזר במשפחתו הגרעינית והמורחבת ובוחר להציג פסאדה מתפקדת ומצליחה. להערכתנו התנהלות בעייתית זו נובעת מקיומם של דפוסי חשיבה ועמדות הממוקדות בצרכיו, תוך טשטוש גבולות וסטנדרטים מוסריים". לצד זאת, ציין שירות המבחן, כי "התרשמנו כי למעצרו ולהליכים המשפטיים [נגדו] הרתעה משמעותית עבורו ועל כן ניתן לשקול את שחרורו לחלופת מעצר רצינית ואחראית, אשר יש ביכולתה להוות סמכות וגבולות עבורו". לפיכך, ולאחר שהתברר כי המפקחים המוצעים "מתייחסים ברצינות לתפקידם הפיקוחי ונערכו אליו ברמה הארגונית והמשפחתית", המליץ שירות המבחן על שחרורו של המשיב לאחת מחלופות המעצר שהוצעו. בהתאם לאותה חלופה, ישהה המשיב במעצר בית מלא, בבית אחותו שבמושב צחור, בהרחקה מהעסק אותו ניהל, תחת פיקוח של בני משפחתו וחברו של המשיב, ובפיקוח של שירות המבחן.

16. ביום 27.4.2015, התקיים דיון בבקשה לשחרר את המשיב לחלופת מעצר. בית המשפט האזין לטענות הצדדים, ובהמשך אף חקר את המפקחים המוצעים. בהחלטה מיום 11.5.2015, קבע בית משפט קמא, כי "המבקשת [העוררת] הניחה תשתית ראייתית לכאורית לחובת המשיב, אם כי תשתית זו לא חפה מקשת רחבה של בעייתיות, בעיקר במישור המשפטי", וזאת בשים לב למחלוקת בין הצדדים בשאלה מהו "מעשה" שיש בו כדי לסייע לאוייב במלחמתו בישראל. בית משפט קמא הדגיש, כי "עבירות בטחוניות, ככלל מצדיקות את מעצרו של נאשם עד תום ההליכים נגדו, וזאת נוכח החשש שמי שמואשם בהן, עשוי להמשיך ולסכן את בטחון המדינה, גם אם לא הובאה ראיה קונקרטית הצופה את המשך פעילותו המזיקה בעתיד. אם כי לא בכל מקרה יש להורות על מעצר עד תום ההליכים". עוד צויין, כי אין מצופה מחלופת מעצר לאיין באופן מוחלט את הסכנה הנשקפת מנאשם, וכי בהתאם למבחנים שנקבעו בפסיקה, יש לערוך "איזון יחסי בין רמת הסיכון לחובה לשקול חלופת מעצר". עוד נאמר בהחלטה, כי "לא ניתן להתעלם מן העובדה כי המשך פעילות הסחר לאחר 'האזהרה', נעשתה באמצעות חברות שניתן להן אישור על-ידי גורמי הבטחון", וכי מדובר בסחורה, שמעצם טיבה אינה מעלה חשש ממשי כי יעשה בה שימוש למטרות מלחמה או טרור. בית משפט קמא דחה את טענת העוררת, לפיה חלקו של המשיב חמור יותר משל מעורבים אחרים בפרשה, והפנה להחלטות שניתנו בבית משפט זה באשר לשחרורם של האחרים, יורם וציון.

17. לאחר שנתן דעתו למכלול השיקולים הרלוונטיים, לרבות המסוכנות הנשקפת מן המשיב, בשים לב לאופי העבירות המיוחסות לו בכתב האישום, ולאחר שהתרשם באופן חיובי מן המפקחים המוצעים, הורה בית משפט קמא על שחרורו של המשיב למעצר בית מלא, במושב אשבל, תחת איזוק אלקטרוני, ובפיקוחם של בני משפחתו וחברו של המשיב. בנוסף, הורה בית המשפט על הפקדה כספית בסך של ₪ 750,000; התחייבות עצמית על סך ₪ 500,000; ערבות צד ג', בסך של ₪ 100,000, שתיחתם על-ידי

כל אחד מן הערבים; הוצא צו עיכוב יציאה מהארץ תוך הפקדת דרכון במזכירות בית המשפט; איסור יצירת קשר, במישרין או בעקיפין, עם מי מהמעורבים בפרשה מושא כתב האישום; איסור על סחר, במישרין או בעקיפין, עם סוחרים מצד הרשות הפלסטינית בכלל, ומרצועת עזה בפרט; צו פיקוח מעצר, למשך שישה חודשים; וליווי המשיב לדיוני בית המשפט, על-ידי מי מהערבים. לבקשת המדינה, עוכב שחרורו של המשיב ב-48 שעות.

הערר על החלטתו של בית משפט קמא

18. לטענת העוררת, שגה בית משפט קמא כאשר הורה על שחרורו של המשיב לחלופת מעצר, שכן ממכלול הנסיבות עולה מסוכנותו הרבה של המשיב לבטחון המדינה, ובנוסף לא ניתן ליתן כל אמון במשיב, ובשל כך שום חלופת מעצר לא תסכון בעניינו. עוד נטען, כי שגה בית משפט קמא משלא העניק את המשקל הראוי לריבוי העבירות ולחומרתן; לא למנט המרמה ולהונאה שנלוו למעשיו של המשיב, אשר מצדיקים, כשלעצמם, את הותרת המשיב במעצר; לעברו הפלילי של המשיב; ולעמדת שירות המבחן, לפיה "בעתות מצוקה [המשיב] אינו נעזר במשפחתו הגרעינית והמורחבת ובוחר להציג פסאדה מתפקדת ומצליחה. להערכתנו התנהלות בעייתית זו נובעת מקיומם של דפוסי חשיבה ועמדות הממוקדות בצרכיו, תוך טשטוש גבולות וסטנדרטים מוסריים".

בדיון שהתקיים בערר, טען בא כוח העוררת, עו"ד אייל כהן, כי שגה בית משפט קמא, בכך שקבע כי מעשיו של המשיב אינם חמורים יותר משל שותפיו לפרשה (יורם וציון). עוד נטען, כי אין בחלופה המעצר המוצעת כדי לאיין את מסוכנותו של המשיב, וזאת נוכח הקלות הרבה בה ניתן לבצע עבירות כלכליות נוספות, וזאת באמצעות טלפון; פקסימיליה; ומחשב.

19. בא כוחו של המשיב, עו"ד שי ברגר, טען בדיון, כי אמנם אין מחלוקת בדבר קיומן של ראיות לכאורה להוכחת האשמה, אלא שלטענתו מדובר בראיות שעוצמתן אינה מן הגבוהות. זאת, בשים לב לכך, כי: אין ראיה מספקת ממנה ניתן ללמוד כי המשיב "הוזר" שלא לסחור עם אוסמה; פעילות הסחר של המשיב נעשתה באמצעות חברות שניתן להם אישור על-ידי גורמי הבטחון; וכי הסחורה המדוברת אינה מעלה חשש, על פניה, שנעשה בה שימוש למטרות מלחמה או טרור. עוד נטען, כי עניינו של המשיב דומה לעניינם של יורם וציון, אשר שוחררו לחלופת מעצר, וכי אין כל הצדקה לערוך הבחנה בין המשיב, לבין שותפים מרכזיים אחרים בפרשה.

לאור האמור, התבקשתי לדחות את הערר.

דיון והכרעה

20. לאחר שעיינתי בערר, והאזנתי בקשב רב לטיעוני הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי יש מקום להתערב בהחלטתו של בית משפט קמא ולהורות על מעצרו של המשיב, עד לתום ההליכים המשפטיים בעניינו. זאת, מאחר שלא שוכנעתי כי יש בחלופת מעצר כלשהי, לרבות חלופת המעצר המוצעת, בכדי להפיג את המסוכנות הנשקפת מן המשיב.

21. כאמור, אין מחלוקת בין הצדדים כי יש ברשותה של העוררת ראיות לכאורה להוכחת אשמתו של המשיב, ובכלל זאת: הודאותיו של המשיב; חיזוקים שונים לאותן הודאות; הודעות עדים נוספים, ועוד. ומכאן לטענה הנוגעת לשאלת עוצמתן של הראיות. לאחר עיון בחומר הראיות, ומבלי לקבוע מסמרות בדבר, נחה דעתי כי המשיב הוזר על-ידי גורמים שונים שלא לסחור עם אוסמה, וזי בכך כדי לעבור את המשוכה הראייתית הנדרשת בשלב דיוני זה. אציין למעלה מן הצורך, כי גם אם מדובר בחולשה מסויימת בראיות, הרי שמולה יש להעמיד את עוצמת המסוכנות הנשקפת מן המשיב (בש"פ 3224/13 ניאמצ'יק נ' מדינת ישראל, בפסקה 14 (8.5.2013); בש"פ 4128/13 ביטון נ' מדינת ישראל, בפסקה 28 (17.7.2013); בש"פ 6573/13 מדינת ישראל נ' אביתר (10.10.2013) (להלן: עניין אביתר)).

22. מסוכנות זו מוצאת את ביטוייה בטיבם ובהיקפם של האישומים הרבים שהוגשו נגד המשיב, באופן אשר מוביל למסקנה כי יש להורות על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים נגדו. המשיב ביצע עבירות רבות וחמורות נגד בטחון המדינה, כמפורט לעיל. אין צורך לומר כי יש בעבירות שעניינן פגיעה בבטחון המדינה משום מסוכנות אינהרנטית, וביתר שאת נכונים הדברים כאשר מדובר בעבירה שעניינה סיוע לאויב במלחמה. מסוכנותו של המשיב, אף נלמדת מהעבירות הכלכליות שביצע, לכאורה, ובעיקר כאשר הדברים נעשו באופן שיטתי, מתמשך, ולמען בצע כסף. בבש"פ 3161/10 מדינת ישראל נ' מהרבנד (2.5.2010), צוין, כי "עבירות רכוש המבוצעות באורח שיטתי או בהיקף ניכר, או תוך התארגנות של מספר עבריינים, או תוך שימוש באמצעים מיוחדים ומתוחכמים, עלולות לפי מהותן ונסיבות ביצוען לסכן את בטחון האדם ואת בטחון הציבור". דומה, כי דברים אלה יפים אף בענייננו.

23. בית משפט קמא בחן את השאלה, האם ניתן "להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור בערובה ותנאי שחרור שפגיעתם בחירותו של הנאשם, פחותה", כמצוות סעיף 21(ב)(1) ל, ולצורך כך הזמין תסקיר מעצר בעניינו של המשיב. בהמשך, אימץ בית משפט קמא את המלצות שירות המבחן והורה על שחרורו של המשיב לחלופת מעצר שנבחנה על-ידו.

לטעמי, המסקנה המתבקשת במקרה דנן היא, כי כל חלופת מעצר לא תסכון, לפחות בשלב זה, כדי להפיג או לאיין את מסוכנותו של המשיב לבטחון המדינה ולשלום הציבור. זאת, בשים לב לפעילותו העניפה של המשיב שיש בה, לכאורה, משום פגיעה בבטחון המדינה וסיוע לאויב במלחמתו. דברים אלו נכונים ביתר שאת, לנוכח העימות המתמשך עם ארגון החמאס השולט ברצועת עזה, ומגמתו לחזור ולהתעצם מחדש, על מנת לפתוח בסיבוב נוסף של לחימה, תוך פגיעה בשלומם ובטחונם של אזרחי מדינת ישראל. יצוין, כי כאשר בית המשפט מגיע למסקנה כי אין בחלופת מעצר כלשהי כדי להפיג את המסוכנות הנשקפת מנאשם פלוני, כי אז אין צורך בקבלת תסקיר, על מנת לבחון חלופות מעצר קונקרטיות בעניינו של הנאשם (ראו, בהקשר זה, בש"פ 4187/13 בראזי נ' מדינת ישראל (18.6.2013); בש"פ 5985/08 אבו ואסל נ' מדינת ישראל (10.7.2008); בש"פ 10776/07 פלוני נ' מדינת ישראל (30.12.2007)).

24. משהגעתי למסקנה כי לא היה מקום לשחרר את המשיב לחלופת המעצר המוצעת, נותר עוד לבחון את השאלה האם שחרורו בערובה של שני נאשמים מרכזיים אחרים, מחייב גישה דומה גם לגבי המשיב. נטען, בהקשר זה, כי אם יוחלט על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים, תהא בכך משום פגיעה בערך השוויון והפלייתו של המשיב לרעה לעומת חבריו. כפי שצינתי בבש"פ 2123/14 גאנם נ' מדינת ישראל (3.4.2014):

"הלכה היא כי עקרון השוויון, שלפיו אין ליתן יחס שונה לשווים, חולש על סוגיית המעצרים, וכלל זה חל גם על מעצרים עד לתום עמוד 7

ההליכים של נאשמים. עקרון השוויון החל בדיני מעצרים מורה אותנו שלא לנהוג בצורה שונה בין נאשמים שאין ביניהם שוני רלבנטי, ככל שהדבר נוגע בשאלת המעצר" (וראו גם, בש"פ 2468/94 כריים נ' מדינת ישראל (6.5.1994); בש"פ 7686/03 רפייב נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(6) 753, 763 (2003)).

25. ככלל, די יהיה בקיומה של הפליה בין נאשם שהוחלט על מעצרו, לבין נאשמים אחרים שעניינם דומה ואשר שוחררו ממעצר, כדי להטות את כפות המאזניים, ולהביא לשחרורו של אותו נאשם ממעצר. תנאי מקדמי לשחרורו של נאשם ממעצר, על בסיס טענת הפליה, נעוץ בשאלה האם קיים שוני רלבנטי בינו לבין יתר הנאשמים. לצורך בחינת המשותף או המבחין בין נאשמים שונים, יש ליתן את הדעת, בין היתר, למידת מעורבותם בביצוע העבירה; לעברם הפלילי; לעוצמת התשתית הראייתית בעניינם; ולשאלה האם הם הפרו את אמונו של בית המשפט (אזערי נ' מדינת ישראל (1.5.2006)).

לאחר שבחנתי את נסיבות המקרה דנן, הגעתי לידי מסקנה כי אין מדובר בהפליה פסולה, שכן קיים שוני רלבנטי בין המשיב לבין שני הנאשמים האחרים. שוני זה בא לידי ביטוי, בראש ובראשונה, בריבוי האישומים שעניינם פגיעה בבטחון המדינה, המיוחסים למשיב בכתב האישום המתוקן שהוגש נגדו, לעומת היקף העבירות המצומצם יחסית, בכתבי האישום שהוגשו נגד יורם וציון.

שנית, קיימת הבחנה רלבנטית נוספת בין המשיב לבין חבריו, הנעוצה במעורבותו בביצוע עבירות רבות על חוק איסור הלבנת הון; ביצוע עבירות מס בשיעור של מיליוני שקלים; כמו גם, ביצוע עבירות שעניינן הונאת נושים, אגב היותו של המשיב פושט רגל.

26. לאור האמור, המסקנה אליה הגעתי היא, שבניגוד לנאשמים האחרים, לא היה מקום להורות על שחרורו של המשיב לחלופת מעצר. כאמור, בנסיבות שפורטו לעיל, כל חלופת מעצר לא תסכון, לפחות בשלב הנוכחי, על-מנת לאיין או להפיג את מסוכנותו של המשיב.

27. סוף דבר, הערר מתקבל והנני מורה על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים במשפטו.

ניתנה היום, א' בסיון התשע"ה (19.5.2015).

ש ו פ ט